

จำสืบเอกโพทูล พันธุ์ชาตู่



ประวัติ

ชื่อ : จำสืบเอกไพฑูล พันธาคู

เกิดปี : พ.ศ. 2492

อายุ : 70 ปี

บิดา : นายพัฒน์ พันธาคู

มารดา : นางจันทร์ พันธาคู

ภรรยา : นางชนวรรณ ก้นกาญจนะ

บุตร/ธิดา : 1. นายศิริพล พันธาคู

2. นางสาวชุลีพร พันธาคู

การศึกษา : จบการศึกษามัธยมปีที่ 3

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 429 บ้านคลองสืบสาม ต.เขาสามสืบ

อ.เขาคกรรจ์ จ.สระแก้ว

อาชีพ : เกษตรกรไร่นาสวนผสม

เบอร์โทร : 098-8913265

Facebook : ฟาร์ม จำทูล



ความคิดริเริ่ม และความพยายามฟื้นฟูอุปสรรค

ได้เข้าร่วมโครงการเกษียณก่อนอายุ (Early retire) และได้กลับมาประกอบอาชีพการเกษตรที่บ้านคลองสิบสาม หมู่ที่ 3 ตำบลเขาสามสิบ อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว โดย คุณพ่อพัฒน์ พันธาคู ได้แบ่งที่ทำกินให้จำนวน 9 ไร่ 2 งาน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่ความคิดที่จะน้อมนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชการที่ 9 มาปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม จุดเริ่มต้นคือการขุดสระน้ำจำนวน 1 บ่อ โดยมีแนวคิด การทำการเกษตรต้องมีน้ำ ซึ่งในการขุดบ่อใช้พื้นที่จำนวนมาก ทำให้ญาติพี่น้องใกล้เคียงต่อต้านว่า สติไม่ดี ทำอะไรไม่มีความคิด จนถูกพ่อเรียกพบ ว่าไม่ได้แบ่งพื้นที่ให้ไปขุดบ่อเล่น และเข้าร่วมการอบรมต่างๆ ควบคู่กับการลงมือปฏิบัติ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง สะสมประสบการณ์เป็นองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง

การนำเทคโนโลยีมาใช้ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

๑. การปรับปรุงดินจากหินภูเขาไฟ จากสภาพดินที่เป็นหินภูเขา เมื่อใส่ปุ๋ยอินทรีย์มาปรับปรุง บำรุงดิน ทำให้เปลี่ยนสภาพเป็นดินที่สมบูรณ์เหมาะกับพืช
๒. การวางระบบการปลูกพืช จุดแหล่งน้ำที่พื้นที่ลุ่ม แยกโซนปลูกไผ่ เพื่อไม่ให้รากไผ่แย่งอาหารพืชอื่น และกันลม
๓. การทำคั่นนาปลูกพืชด้านทิศตะวันตกทุกคั่นนา เพราะจะได้รับแสงแดดช่วงเช้า และร่มรื่นในตอนบ่าย
๔. ปลูกแฝกรอบคั่นนาแปลงเพื่อป้องกันการพังทลายของดิน
๕. ปรับปรุงยาฆ่าหญ้าจากสูตรที่มียูเรียเป็นส่วนผสม ปรับมาใช้สูตรน้ำส้มสายชูหมักเอง เป็นส่วนประกอบหลัก



การนำเทคโนโลยีมาใช้ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

6. การนำเศษกิ่งไม้ ใบไม้ หญ้าแห้ง มาเผาในเตาไบโอชาร์ ซึ่งนำมาใช้ปรับปรุงบำรุงดินในไร่นาของตนเอง และสามารถจำหน่ายเป็นรายได้เสริม และใช้กลายเป็นเชื้อเพลิงหุงต้ม

7. การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชและโรคพืช เช่นการผลิตเชื้อราบีวเวอร์เรีย กำจัดหนอนและแมลง การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มาเพื่อป้องกันโรคพืชจากเชื้อรา การผลิตฮอร์โมนพืช ได้แก่ น้ำหมักกรกหมู ฮอร์โมนไข่ จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง จุลินทรีย์หน่อกล้วย เพื่อลดการใช้สารเคมีไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

8. การนำจักรยานมาดัดแปลงปั่นเพื่อใช้รคน้ำพืช เป็นการออกกำลังกายคน พร้อมทั้งได้ประโยชน์ในการรดน้ำมะนาว

9. การใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์โซลาร์เซลล์ สำหรับการให้แสงสว่างและการสูบน้ำแทนพลังงานไฟฟ้า ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย



ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

1. ได้สร้างสมประสบการณ์ด้านเศรษฐกิจพอเพียง จนเกิดแนวความคิดดำเนินรอยตาม โครงการพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ในขณะที่รับราชการทหาร โดยได้ศึกษาเป็นระยะเวลา 8 ปี
2. ผ่านการอบรมหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระหว่างการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง จากหน่วยงานต่างๆ
3. เป็นองค์ความรู้จากประสบการณ์การถือปฏิบัติด้วยตนเอง จนสามารถเป็นวิทยากรอบรมเกษตรกรในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงให้กับหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานเกษตร



การจักระบบการปลูกพืช

- ปลูกข้าวและเลี้ยงปลาเบญจพรรณในนาข้าว การปลูกผักบุงและผักเครื่องปรุงรอบคันนา
- การเลี้ยงไก่อินทรีย์ในป่าหวาย เพื่อให้ไก่ช่วยกินปลวกที่เกิดจากกิ่งหวายแห้งทับถมกัน ทำให้ประหยัดค่าอาหารไก่ และสามารถใช้มูลไก่เป็นปุ๋ยในแปลงหวายได้
- การเลี้ยงสัตว์น้ำแบบผสมผสาน ได้แก่ ปลากินพืช ปลากินสัตว์ กบ หอยขม กุ้งฝอย รวมกันในปีเดียวกันเพื่อป้องกันน้ำเน่าและกำจัดเศษอาหาร
- การเลี้ยงเป็ดในสวนพริกไทย เพื่อช่วยกำจัดหญ้า และใช้มูลเป็นปุ๋ยให้พริกไทย
- การปลูกผักพื้นบ้านแบบผสมผสาน และใช้แนวทางเกษตรอินทรีย์ เพื่อลดการใช้สารเคมี ร่วมกับผลิตปุ๋ยหมัก ฮอร์โมน และสารกำจัดแมลง ตลอดจนสารปรับปรุงดินใช้เอง
- แบ่งพื้นที่ให้สมาชิกได้ทำกิจกรรมต้นแบบ มีรายได้เป็นค่าตอบแทน

การแก้ปัญหาต่างๆ

- **ด้านวิชาการ** เริ่มจากไม่มีความรู้ด้านการเกษตร พื้นที่มีปัญหาเรื่องดิน การลงมือปฏิบัติแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้สร้างสมประสบการณ์จากการอบรมต่างๆ นำไปทดลองฝึกปฏิบัติ และจดจำ จากการเข้าร่วมกิจกรรมและการเข้ารับการอบรม โครงการเกษียณก่อนอายุ (Early retire) ด้านเศรษฐกิจพอเพียงจนเกิดแนวความคิดตามโครงการพระราชดำริ
- **ด้านเศรษฐกิจ** เริ่มจากทุนที่ได้จากการเกษียณก่อนอายุ และค่อยๆ ทำทีละกิจกรรม เพิ่มไปเรื่อยๆ โดยเริ่มจากการยังชีพในครอบครัว เหลือจากการบริโภคในครัวเรือนจึงนำผลผลิตไปจำหน่ายในตลาดชุมชน และมีรายได้ตั้งแต่รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และรายปี
- **ด้านสังคม** จากที่สังคมไม่เห็นด้วยกับวิถีเกษตรผสมผสานพอเพียงจึงเริ่มจากการทำเป็นแบบอย่างให้ชุมชนตนเอง โดยประชาสัมพันธ์กิจกรรมของตนผ่านการประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน ต่อมา กำหนด ผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้านในตำบลเขาสามสิบ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของฟาร์มให้เป็นที่รู้จัก และมีการศึกษาดูงาน ก่อให้เกิดการขยายผลสู่ชุมชน ทำให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
- **ด้านการเมือง** ประกอบกิจกรรมตามยุทธศาสตร์จังหวัดด้านอาหารปลอดภัย และยุทธศาสตร์ประเทศเรื่องอาหารเพื่อสุขภาพ
- **ด้านสิ่งแวดล้อม** การผลิตทุกกิจกรรมในฟาร์ม จะเป็นเกษตรอินทรีย์ และใช้ประโยชน์เกื้อกูลกันทุกกิจกรรมไม่มีการใช้สารเคมี

แนวคิดในการทำงาน

แนวคิดในการทำงาน ใช้คติประจำใจ

คิด - ทำ — นำ — สู่อุบัติประจําใจ

คิด คือ การวางแผนก่อนลงมือทำ(บนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกัน และความพอเพียง)

ทำ คือ ปฏิบัติตามสิ่งที่คิด

นำ คือ ความเป็นผู้นำ เป็นต้นแบบ ในด้านต่างๆ (เพื่อเกิดการเรียนรู้ ทำตาม ทอยยู่ชุมชน)

สู่อุบัติประจําใจ คือ พอเพียงกับชีวิตประจําวัน พอเพียงกับสถานการณ์

ผลงานและความสำเร็จเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน
และความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ

ผลงาน

1) ข้าว และ ปลาในนาข้าว และ กิจกรรม 1 ไร่ 1 แสน



1 ไร่ 1 แสน



หวาย

พื้นที่ 6 ไร่ เป็นพืชเศรษฐกิจอายุยาวนานที่สามารถทำรายได้ตลอดปี และเก็บผลผลิตได้นานถึง 40 ปี ปลูกง่ายการดูแลรักษาน้อย เพียงใส่ปุ๋ยคอกรอบโคนปีละ 2 ครั้ง ใช้ฮอร์โมนทางใบที่ผลิตเองฉีดพ่นเดือนละ 1 ครั้ง มีการเก็บผลโดยการปล่อยไก่ให้เดินหาอาหารในแปลงหวาย โดยไก่จะกินปลวกที่เกิดจากใบหวายราคาขายหน่อละ 5 บาท (แม่ค้ามาเก็บเอง) เป็นรายได้รายสัปดาห์ สามารถเก็บขายได้ทุกสัปดาห์เฉลี่ยสัปดาห์ละประมาณ 200 หน่อ หรือสัปดาห์ละ 1,500 บาท



กิจกรรม บ่อปลา กบ การท่องเที่ยว

ปลาจะบรี โภคในครัวเรือน และการตลาดโดยจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวให้ผู้คนมาตกปลาไปรับประทาน โดยคิดกิ โลกกรัมละ 40 บาท ทุกชนิดปลา รวมมูลค่าการประมงประมาณ 70,000 บาทต่อปี



พีชไร่ และ ไม้เถา พีชหมุนเวียนผสมผสาน

เสาวรศ ดาวเรือง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเขียว จะปลูกหมุนเวียนตามฤดูกาล เสาวรศเป็นพีชที่ปลูกแล้วสามารถเก็บผลผลิตได้ตลอดทั้งปีเป็นเวลา 3 ปี ผลผลิตส่วนใหญ่ 70% ใช้สำหรับแปรรูป เป็นส่วนผสมของน้ำต่างๆ ได้แก่ น้ำเสาวรศ น้ำฟักข้าว อีก 30% ขายผลสด



การปลูกผักปลอดสารพิษ

ปลูกผักในพื้นที่ 3 ไร่ โดยมี ถั่วฝักยาว มะนาว มะเขือ พริกชะอม คื่นช่าย กวางตุ้ง ผักบุ้ง ดอกสลิด ผักไชยา ผักปรัง แคน พงา ดอกกระเจียว เตยหอม กุ้ยช่าย ชะพู่ และผักเครื่องปรุงทุกชนิด ลักษณะการปลูกผสมผสานปนกันในระบบเกษตรเชิงนิเวศ

ผักเหล่านี้เป็นผักที่เก็บขายได้รายวัน รายสัปดาห์ และรายเดือน ลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นผู้บริโภครายย่อยจากกรุงเทพมหานคร โดยมีแม่ค้าคนกลางที่เป็นคนในชุมชนรับไปขายในตลาดนัดชุมชน วันจันทร์ พุธ พฤหัสบดี และตลาดนัดอำเภอเดือนละครั้ง



ไม้ผล มะม่วง

พื้นที่ 4 ไร่ ประมาณ 90 ต้น พันธุ์ที่ปลูกคือ เขียวเสวย น้ำดอกไม้ เขียวใหญ่ เป็นไม้ผลยืนต้นที่สร้างรายได้รายปี ไม่ต้องดูแล
มากการดูแลรักษา ใส่ปุ๋ยหมักรอบทรงพุ่ม ฉีดพ่นฮอร์โมน(น้ำหมักผลไม้) รกหมูหรือน้ำส้มควันไม้และอื่นๆตามระยะเวลาหรือ
ตามความจำเป็น ฉีดพ่นหรือราดน้ำหมัก สมุนไพรไล่แมลงและกำจัดเชื้อรา, เพื่ยชนิดต่างๆตามระยะเวลาหรือความจำเป็น



หญ้าหวาน

พื้นที่ 1 งาน หญ้าหวานเป็นกิจกรรมเด่นของฟาร์ม การดูแลเน้นความปลอดภัย โดยมีเครื่องตรวจสอบเคมีในผลผลิตตรกรกลุ่มผู้ผลิต คัดเฉพาะที่ได้ตามมาตรฐานปลอดภัย มีคณะกรรมการตรวจแปลงทุกแปลง ปลุกถูวิถี ไม่ใช่สารเคมีทุกชนิด มีการนำหญ้าหวานมาแปรรูป เช่น ชาหญ้าหวาน ชาสามสหาย น้ำสกัดจากหญ้าหวาน ผลิตภัณฑ์แปรรูปอื่นๆ ที่ใช้หญ้าหวานเป็นส่วนผสม ได้แก่ มะขามป้อมแช่อิ่ม มะม่วงหาวมะนาวโห่ลอยแก้ว น้ำสมุนไพร อาทิ น้ำเสาวรส น้ำพริกข้าว น้ำกระเจียบ น้ำฝาง เก๋ิดหญ้าหวานสกัด มูลค่าประมาณ 100,000 บาท ต่อปี



ไม้ กล้วย พริกไทย

- **ไม้** พื้นที่ประมาณ 1 งาน เป็นพืชสารพัดประโยชน์ ตั้งแต่หน่อ ใช้เป็นอาหาร และการแปรรูป ลำต้นเป็นไม้ใช้สอยในฟาร์ม ใบใช้ผลิตปุ๋ยหมัก และเชื้อเพลิง รากใช้ยึดหน้าดินป้องกันการพังทลายของขอบบ่อ
- **พริกไทย** พื้นที่ปลูก 1 งาน (100 ต้น) เป็นพืชที่มีอายุหลายปี และเป็นพืชที่นำไปใช้ประโยชน์ทั้งในแง่ทางยาและเป็นสมุนไพร ใช้ประกอบอาหารรวมทั้งสามารถใช้เป็นสารไล่แมลงได้ การดูแลรักษาใส่ปุ๋ยหมักรอบทรงพุ่ม ปีละ 2 ครั้ง สามารถเก็บผลผลิตได้สัปดาห์ละ 2 ครั้งๆละ 5-10 กก. ราคาพริกไทยสดที่ขายได้ 80-100 บาท/กิโลกรัม
- **กล้วย** ปลูกทั่วไปประมาณ 80 กอ กล้วยเป็นอาหารสัตว์ กล้วยสุกผสมรำ เป็นอาหารไก่ และปลา ต้นกล้วยสับเป็นปุ๋ย คลุกรำ เป็นอาหารเป็ด ไก่ และหมู ต้นอ่อนทำฮอว์โมน และจุลินทรีย์หน่อกล้วย



หมูหลุม ไก่วง และ เป็ด

- หมูหลุม เลี้ยงโดยใช้รำข้าว ปลาข้าว หยวกกล้วย ในฟาร์ม น้ำหมักหมู ใช้รกหมูจากการคลอดลูกใหม่หมัก เป็น ฮอร์โมนพืชในฟาร์มผสมน้ำฉีดพ่นทางใบใช้ได้กับทุกพืช โดยเฉพาะข้าวจะได้น้ำหนักรวง
- ไก่วง เลี้ยงด้วยหญ้าเนเปี่ย เศษอาหาร กล้วยสุก รำข้าว
- เป็ด เลี้ยงเป็ดด้วยเศษอาหาร เศษผักเหลือจากการประกอบอาหาร
- น้ำหมัก จุลินทรีย์หน่อกล้วย จุลินทรีย์สังเคราะห์แสง เป็นกิจกรรมลดต้นทุนด้านปัจจัยการผลิตได้ 100 %



ถ่านไบโอชาร์

เศษกิ่งไม้และใบไม้แห้งเป็นฟืนในเตาไบโอชาร์ สาธิตการเผาถ่านทุกครั้งที่มีกลุ่มศึกษาดูงาน ฤดูแล้งเผาถ่านสัปดาห์ละ 2 ถัง ถ่านที่ได้ผ่านการหมักเป็นสารปรับปรุงบำรุงดิน กิโลกรัมละ 40 บาท ถ่าน 1 กิโลกรัมสามารถผสมดินได้ 5 เท่าเพื่อเป็นดินปลูก ต้นไม้ ถ่านที่ได้ 70% ใช้ปรับปรุงดินในแปลงเกษตรอีก 30% จำหน่ายในชุมชนและแจกให้กับเกษตรกรเพื่อการสาธิต



ความสำเร็จของแปลงพืช สัตว์ และประมง



ผลผลิตต่อหน่วย

ข้าว 800 กิโลกรัมต่อไร่

หว่ายเดือนละ 500 หน่อ

เสาวรส 20 กิโลกรัมต่อสัปดาห์

ไถ่พื้นเมือง 1.5 กก. ต่อตัว 2 เดือน นำผลผลิตจำหน่าย

ปลา (รวมทุกสายพันธุ์) ผลผลิต 120 กก. ต่อเดือน

กบ 3 เดือนต่อครั้ง ๆ ละ 100 กก

การใช้วิชาการในการปรับปรุงสภาพการผลิต

โดยการศึกษาหาความรู้จากเอกสารวิชาการ หนังสือ ข่าวสารในวารสารเกี่ยวกับการเกษตร หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ทีวี และเข้ารับการอบรมศึกษาดูงานจากหลายๆ สถานที่ เช่น ต่างจังหวัด และต่างอำเภอ



การนำผลผลิตไปใช้เพื่อเพิ่มมูลค่า



การนำสิ่งเหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์

การนำจักรยานเก่ามาปั่นน้ำรดต้นไม้ การนำท่อสูบน้ำที่เลิกใช้มาผลิตเตาชีวมวล มูลสุกรทำปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ต้นกล้วย รำข้าว ใช้เป็นอาหารสัตว์ วัสดุหลายอย่างนำมาทำปุ๋ยหมัก และคลุมโคนต้นไม้ เพิ่มแร่ธาตุอาหารในดิน เศษไม้จากการตัดแต่งนำมาเผา ถ่านไบโอชาร์



การจัดการผลผลิต การจำหน่าย การตลาด

ผลผลิตที่พร้อมจำหน่ายจะมีพ่อค้าแม่ค้ามาสั่งจองล่วงหน้า เช่น

- 1) พันธุ์ข้าว ลูกค้าในชุมชนและต่างจังหวัดจะจองพันธุ์ข้าวโดยจองสายพันธุ์แต่ละพันธุ์ที่ฟาร์มเอง
- 2) หน่อไม้และหวาย ลูกค้าในชุมชนจะตัดหวายเอง พ่อค้าจากกรุงเทพฯ จะมารับผลผลิตเองถึงฟาร์ม
- 3) ปลา ลูกค้าจะพักค้าง กางเต็นท์ และตกปลาในบ่อแล้วชั่งน้ำหนัก ลูกค้าจะจ่ายเงินตามน้ำหนักปลาที่ตกได้เฉลี่ยวันละ 4-5 กิโลกรัม
- 4) พืชผักสวนครัว มีแม่ค้าจากกรุงเทพฯ และแม่ค้าคนกลางในชุมชนรับไปขายต่อในตลาดกรุงเทพฯ



การแรงงานที่สอดคล้องกับกิจกรรม

- 1) แรงงานในครัวเรือน 2 คน (ตนเองและภรรยา) ดูแลกิจกรรมในฟาร์ม การแปรรูปผลิตภัณฑ์ และจำหน่ายจะเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เข้าชมและศึกษาดูงานในฟาร์ม ลงมือปฏิบัติเอง บริหารกิจการในฟาร์ม ในแต่ละวัน
- 2) แรงงานจ้างรายวัน 2 คนจ้างวันละ 200 บาท ทำหน้าที่ผลิตกิจกรรมในฟาร์ม ได้แก่ การให้อาหาร การผลิตอาหารสัตว์เช่น สับผักตบชวา ตั่นกล้วย รำคลุก และอื่นๆ กล้าไม้ การรดน้ำ ใส่ปุ๋ยให้กับพืชทุกชนิดในฟาร์ม

ผสมผสานเกื้อกูลและใช้ประโยชน์ร่วมกัน

- 1) การเลี้ยงปลา กุ้งฝอย และหอยขม ในนาข้าว
- 2) การเลี้ยงไก่พื้นเมืองในสวนหวาย
- 3) การนำมูลสุกรหมักทำปุ๋ย
- 4) การปลูกปุ๋ยพืชสดในนาข้าวเพิ่มไนโตรเจนในดิน
- 5) การใช้ฟางข้าวผลิตเห็ดฟาง
- 6) การเลี้ยงเป็ดในสวนพริกไทย
- 7) การปลูกผักตบชวาในกระชังปลานิลแดง และกบ เพื่อพรางศัตรูของปลาและกบ และนำผักตบชวามาสับผสมกับรำข้าวให้เป็นอาหารเป็ด
- 8) การปลูกแฝกเพื่อลดการพังทลายของคุน้ำ คั่นบ่อ สร้างความชุ่มชื้นในดิน

ผสมผสานเกื้อกูลและใช้ประโยชน์ร่วมกัน(ต่อ)

9) การปลูกไม้ เพื่อบริโภค จำหน่าย ลำต้นใช้ค้ำ และทำค้ำผักเถาเครือ

10) การปลูกไม้ผล กั้นลม ใช้ผลบริโภค แปรรูป และจำหน่าย

11) การปลูกผักหมุนเวียนเพื่อลดการระบาดของแมลงและศัตรูพืช

12) การปลูกพืชสมุนไพรเพื่อบรรเทาอาการเจ็บป่วย และพืชบางชนิดใช้

ปฐมพยาบาลเบื้องต้น

13) การปลูกกล้วยเพื่อให้ดินชุ่มน้ำและเป็นอาหารทั้งคนและสัตว์

14) การใช้ไฟฟาล่อแมลงเป็นอาหารปลาตก กบในบ่อดิน

การใช้จ่ายจากผลตอบแทนในกิจกรรมของฟาร์ม

การลงทุนในฟาร์ม ร้อยละ 30

การดำรงชีพ ร้อยละ 50

การออม ร้อยละ 10

การศึกษา ร้อยละ 5

ข่าวสาร บันเทิง ร้อยละ 5

ความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ

- การรักษาสิ่งแวดล้อมไม่ให้เสียหายการเตรียมดินและการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช เช่นผลิตเชื้อราบิวเวอร์เรีย และเชื้อราไตรโคเรตอมาร์ และน้ำสมุนไพรไว้ในฟาร์มอย่างต่อเนื่อง เมื่อมีความต้องการใช้ สามารถนำมาใช้ได้ทันที
- การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและการหมุนเวียนขยะจากการประกอบกิจกรรมต่างนำมาเป็นอาหารสัตว์ในฟาร์ม เกิดรายได้ต่อเนื่องในทุกกิจกรรม เป็นรายได้ รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน รายปี
- การขยายผลสู่ชุมชนโดย ชุมชนมีส่วนร่วมและสังคมยอมรับโดยเป็นแหล่งเรียนรู้ และเป็นสถานที่ฝึกอาชีพให้กับคนในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง ต่อเนื่อง สม่่าเสมอ และการนำไปใช้ประโยชน์จริงในไร่นาสวนผสมของตนเอง

ความเป็นผู้นำ และการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ความเป็นผู้นำ และการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

- ประชานชุมชนฟาร์มจันทูล (ศพก เครือข่าย)
- วิทยากรจุดสาคิตหลักของ สบกด.เขาสามสิบ จุดสาคิตการเกษตรแบบครบวงจร
- กรรมการศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลเขาสามสิบ
- อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ปี 2550-2555 ปัจจุบันเป็นที่ปรึกษา
- เป็นรองประธานกลุ่มข่าวปลอดสารตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 จนถึงปัจจุบัน
- ฯลฯ

กิจกรรมเพื่อส่วนรวม

- เป็นจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรทุกสาขา
- เป็นแหล่งศึกษาดูงาน ทั้งในตำบล อำเภอ และต่างจังหวัด
- เป็นศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนประจำตำบลเขาสามลิบ
- การจัดตลาดนัดสีเขียว
- เป็นสถานที่จัดประชุมและอบรมต่างๆ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- การอนุรักษ์ดินและน้ำ ด้วยการปลูกหญ้าแฝกครอบบ่อ
- การอนุรักษ์สายพันธุ์พืชพื้นเมือง การอนุรักษ์สายพันธุ์ข้าวพื้นเมืองของชุมชน ได้แก่ ข้าวเหนียวกำ ข้าวเหนียวเกล้า แดก การขยายพันธุ์ไม้
- กำจัดขยะให้เป็นศูนย์
- ขยะที่เหลือ เช่น เศษกิ่งไม้ ใบไม้ ฟาง นำมาเผาถ่านไบโอชาร์ เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน